

VILÁGÖSSZÁG

Kolozsvár
1946 február 16

Felelős főszerkesztő: BALOGH EDGAR

Szombat
III. évfolyam, 37. szám

Igy volt lehetséges!

Sztalin vezérbizottság Moszkvában választól előtt mondott beszéde, abban a pillanatban, amint az a világ minden kultúrnyelvére lefordítva eljutott a világsajtóba, a nemzetközi politikai élet legnagyobb eseményévé emelkedett.

Mi emelte ezt az egyszerű választási beszédet a világ legnagyobb eseményévé? Az, ami a sztalin beszédeknek mindig is jellemezte: a tények, az elért eredmények, a konkrét adatok, amelyek csupán annyival emelték a szóbeli hatást, amennyivel maguk a küzölt tettek azt emelhetik.

Ebből a szempontból ez a beszéd valóban jellegzetesen sztalin beszéd volt, mert megvalósításokról szólt. Így az utóbbi három esztendőben évente gyártott több mint 30 ezer tankról, ostromágyuról, páncélgépkocsiról... A repülőipar ugyanakkor évente 40 ezer repülőgépet állított elő. A szovjet ipari ezenfelül ezalatt az idő alatt évente 120 ezer különböző kaliberű ágyút, 450 ezer géppuskát és golyószórót, több mint hárommillió puskát, továbbá mintegy kétféle automatagéppisztolyt adott a Vörös Hadseregnek. Még 1942-44 között 100 ezer aknavető is elkészült, százmillió és millárdszámra ömleszt a lőszeranyag is a gyárakból.

A világ, amely annyiszor elámult már a szovjet teljesítményeken, annyiszor „állott értetlenül a szovjet csodával szemben”, ma ismét ámulatlan kérli: hogyan volt ez lehetséges?

Hát nem Amerika szállította a Szovjetunióknak azokat az automata-géppisztolyokat, amelyeket a vörös katonák száz és ezer kilométereken át a hátukon vittek? A tankokat, a repülőgépeket a szovjet ipar állította elő? Hogyan volt ez lehetséges?

1924 november 7-én mindössze hét élénk szénre festett teherautó vonult fel a moszkvai Vörös Tere: cunyt gyártott akkor a szovjet ipar.

„Ami aztán az 1940-es évet illeti” — mondotta Sztalin vezérbizottság választól előtt — „ebben az esztendőben országunk a következőket termelte: 15 millió tonna öntöttvasat, vagyis közel négyszer annyit, mint 1913-ban, 18 millió 300 ezer tonna acél, vagyis négy és félszer annyit, mint 1913-ban, 166 millió tonna szén, vagyis öt és félszer annyit, mint 1913-ban, 31 millió tonna petróleumot, vagyis három és félszer annyit, mint 1913-ban, 38 millió 200 ezer tonna gabonacmót, vagyis 17 millió tonnával többet, mint 1913-ban, 2 millió 700 ezer tonna gyapotot, vagyis három és félszer annyit, mint 1913-ban.”

„Ez a történelmi átalakulás” — mondotta a továbbfakban — „a három ötéves Terv keretében ment végbe, 1928-tól, az első ötéves Terv első évétől kezdve. Addig az esztendőben ipar ujjlépítésével és az első világháború, valamint a polgárháború sebeinek gyógyításával voltunk kénytelenek foglalkozni... Lehetetlen el nem ismerni, hogy tizenhárom esztendő hiteltelenség rövid idő ilyen nagyszerű mű megalkotásához.”

Es azok, akik ez előtt a teljesítmény előtt még ma is értetlenül állanak, és ámulnak — talán hiteltelenedve is — kérlik: hogyan volt ez lehetséges?... azok nem tudják, hogy van egy csodálatos szovjet házaszeret és ez a házaszeret valóban csodára képes. Nem tudják, mit jelent az, 42 fős hídépítő és közművesmunkát végezni, a népbizottság parancsa ellenére, csak egy a magántulajdonosoktól minél hamarabb dolgozhatnak! Nem tudják e képzelné, hogy az a gyár, amely 1924-ben azt a bizonyos hét élénk szénre festett teherautót tudta csak előállítani, szinte vilámgyorsasággal épült fel és dolgozott 1400 pontos esztendővel. Hazán ugyanaz az üzem 1951 november 25-én már 15 tehergépkocsi állított elő teljesen naponta, és december 28-án huszonhat darab automóbilt, két autóbust, hat tonnyoló motort. Sztalingrád is felépült: 123 traktort gyártott naponta, Charkov: negyvenöt traktort és negyvenhárom motort... És aztán felépült Kuznyeck és megerősített Magnitogorszk. A Kremlben három ezer sztahanovistát ünnepeltek, és olyan nevek lettek híressé, amelyeknek tulajdonosa munkás volt és ezért lettek híressé, mert csodálatos lelkesedéssel csodálatos munkaterményeket értek el.

Százmilliónál több szavazatot adtak le a kommunista és pártönkivüli jelöltekre a szovjet választásokon

KONYEV

MOSZKVA, február 14. A szovjet választásokon a választásra jogosult 101,717,686 polgár közül 101,450,936 szavazott le, vagyis a szavazásra jogosultak 99,70 százaléka. A kommunista és pártönkivüli tömb jelöltjeire 101,621,225 szavazatot adtak le, ami a leadott szavazatok 99,18 százalékát jelenti.

Az összes megválasztottak listáját hivatalosan nem hozták még nyilvánosságra, de előzetes jelentések már beszámolnak arról, hogy a moszkvai „Sztalin” választókörzet lakosai egyhangú lelkesedéssel Sztalin vezérbizottságot választották meg a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsának tagjává. A megválasztottak között van Kalinin elnök, Molotov külügyi népbiztos, Visinszki külügyi népbiztoshelyettes, aki jelenleg Londonban tárgyal és Gusev londoni nagykövete is. A honvédő háború hőseit különösen nagy számban választotta meg a szovjet nép a legfelsőbb tanács tagjai közé. Így megválasztották Malinovszki marsallt, Zsukov tábornagyot, Berlin meghódítóját, Vorosilov marsallt a budapesti és Konyev marsallt a bécsi Szövetséges Ellenőrző Bizottság vezetőit. Tagja lett a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsának Bagramian és Rokoszoszski tábornagy is.

KALININ

SZIRIA ÉS LIBANON kérdése a biztonsági tanács elé került Az éhínség megfékezésére összefogott az öt nagyhatalom

LONDON, február 14. Az Egyesült Nemzetek közgyűlése egyhangúlag magáévá tette a kulturális és emberbaráti bizottság határozati javaslatát, melynek értelmében azokat a menekülteket, akik elfogadható okokra való hivatkozással nem akarnak visszatérni hazájukba, nem kényszerítik erre. Ezeket a hontalanokat nemzetközi szerv ellenőrzése alá helyezik. Ez a határozat természetesen nem védi meg az idegen országokban bujkáló háborús bűnösöket.

A közgyűlés egyhangúlag elfogadta azt a határozati javaslatot, hogy szólítsák fel a tagállamokat az összes háborús bűnösök letartóztatására és kiadatására, hogy azokban az országokban itélkezzenek leteik, ahol bűneiket elkövették.

A közgyűlés szerda esti ülésén Bevin angol külügyminiszter nyújtotta be az öt nagyhatalom javaslatát a világ élelmiszerellátására vonatkozóan. Bevin esetezte a világ élelmiszerhelyzetének riasztó vortját és kijelentette, hogy Európában negyvenmillió ember átlagban csak napi 1500 kalória ételhez jut. A Távolkeleten még rosszabb a helyzet. Ezért Bevin a következőket javasolta az Egyesült Nemzeteknek:

1. A kormányok gondoskodjanak arról, hogy egyetlen tonna, sőt egyetlen gram búzával se tékozzanak el.

2. A szövetséges kormányok működjenek közre a többletek igazságos elosztására.

Bevin kijelentette, hogy a civilizáció sorsa forog kockán, a világ népeinek tehát minden erőfeszítését és ügyességét az emberiség boldogulásáért folytatott munkába kell fektetni. Az angol külügyminiszter után Stetson, az Egyesült Államok, Wellington Koo dr. Kína, Bidault Franciaország és Gromiko a Szovjetunió nevében szólalt fel. A buza- és rizselosztásra egyébként a Quebecben felállított nemzetközi gabonabizottság is javaslatot terjesztett a közgyűlés elé.

Külön rádióállomása lesz az Egyesült Nemzeteknek

Shortcraft angol megbízott a közgyűlésen annak a fontosságát hangsúlyozta, hogy a szervezet saját rádióállomás felett rendelkezzen. Azt javasolta, hogy ezt a rádióállomást az Egyesült Államokban állítsák fel és pártatlan szellemben sugározza híreit.

Igy érte őket a háború és ezért gyűzték! Azonban ahhoz, hogy végképp megérthessék a „szovjet csodát”, láznlak kell még tanulni ebből a beszédből!

„Mint ismeretes” — mondotta Sztalin vezérbizottság — „a földi sajtó idemelő képessége sokszor kifejtette azt a véleményüket is, hogy a soknemzetiségű szovjet állam mesterséges, épitéses építmény, biztosan szétmállik bizonyos bonyodalmak előidézőse esetén, s hogy a Szovjet-

az összes békeszerető nemzeteket szolgálva. A közgyűlés magáévá tette a javaslatot.

Ugyanakkor elfogadták az egyik albizottság indítványát is, hogy a szervezet titkárságának tisztviselői számára bizonyos előjogokat biztosítsanak. Ezeket a tisztviselőket mentesítik hazájuk katonai kötelezettségétől.

Az Egyesült Nemzetek közgyűlése esztörtökön este tartotta utolsó ülését ebben az ülészakban. Ezen Spaak elnök és Attjee angol miniszterelnök szólaltak fel.

A biztonsági tanács szerdán este fejezte be a jával hozzatra vonatkozó ukrán javaslat tárgyalását. A javaslatot hét szavazattal kettő ellenében elutasította a tanács. Még a szerdai ülésen megtárgyalták a jugoszláv kiküldöttek által benyújtott javaslatot Al-

Visinszki tárgyalagos határozatot kér

A mexikói és brazilai kiküldöttek kérték, hogy ezt a kérdést még a tárgyalás előtt döntsék el. Bevin angol külügyminiszter kijelentette, hogy amennyiben a panasztevő felek vitás kérdésnek minősítik az ügyet, akkor annak kell azt tekinteni. A kínai delegátus azt indítványozta, hogy utalják az eljárásügyi szakértők elé a kérdés eldöntéséért, ezzel szemben az egyiptomi és holland külügyminiszterek azonnali határozatot sür-

bánia felvételi kérésére vonatkozóan. A tanács úgy határozott, hogy a kérdés a közgyűlés szeptemberi üléséig elterjedt.

Csütörtökön délelőtt ismét összejött a biztonsági tanács, hogy a szíriai és libanoni kormányoknak az angol és francia csapatok jelenléte ellen benyújtott panaszával foglalkozzék. Makin elnök azt javasolta, hogy mielőtt megkezdénék a kérdés tanulmányozását, hívják meg Szíria és Libanon képviselőit is az ülésre, természetesen szavazati jog nélkül. Makin javasolta, hogy csak később döntsék arról, hogy a panaszt „helyzetnek” vagy „vitás kérdésnek” minősítsék. Ennek azért van gyakorlati jelentősége, mert ha a jegyzéket „vitás kérdésnek” mondják ki, az angol és francia kiküldöttek nem szavazhatnak.

gettek. Visinszki szovjet külügyi népbiztos-helyettes kijelentette, hogy véleménye szerint vitás kérdésről van szó.

— Vitás kérdés — mondotta Visinszki —, amikor a betolakodót el kell távolítani a házból. Ezt minél hamarabb el kell dönteni, mert ha csak élénk szöcsaták után kerül sor határozathozatalra, az kevésbé tárgyalagos lehet.

A grivicai vérfürdő évfordulója

BUKAREST, február 14. A „Romania Libera” című lap emlékeztet arra, hogy február 15-én és 16-án zajlottak le az 1933. évben a romániai vasuti munkások hősi küzdelmei a Maniu—Vaida-kormány-nak a munkástömegek elnyomását célzó intézkedései ellen. Az évforduló alkalmából a bukaresti CFR szakszervezet emlékünnepélyt rendezett, amelyen Gheorghiu-Dej, Donca, Luka László, Petrescu, Chivu Stoica, Vasilihi és Ionescu lelkesen tartottak emlékbeszédet. A vasuti munkások az 1933. évben a Maniu—Vaida-kormány reakciós intézkedései ellen emelte fel szavát, követelve a cenzura, az ostromállapot és az elnyomás megszüntetését.

A munkásság mozgalmát, amelyet a leg-
elemibb emberi szabadságjogokért ind-

tott, sortűzzel fojtották el és a grivicai vércszésnek számos halálos és súlyosan sérült áldozata volt.

Politikai körökben, de főleg a dolgozó munkástömegek körében élénk visszatérő szést és megbotránkozást keltett, hogy az a Mihalache, aki tagja volt annakidején a Maniu—Vaida-kormány-nak és így felelős a grivicai tömegmészárlásért, az évforduló alkalmából megjelenni merészkedett a grivicai negygyben és politikai jelszavakkal igyekezett a végre felszabadult és emberi jogait kivított vasuti munkásságot és a más szakmai dolgozókat a Maniu vezetése alatt álló, közismerten reakciós elveket valló nemzeti parasztpártba toborozni. Az öntudatos munkásság Mihalacheba fojtotta a csábító szavakat...

alaptermészeté.”

Hát így volt ez lehetséges!
Ez adott lehetőséget ahhoz, hogy a sztalin beszédek elbírnyozott újabb 50 millió tonna öntöttvason, 60 millió tonna acélon, 300 millió tonna szénen és 60 millió tonna petróleumon ujjlépüljön az esztendőben a győzelmet aratott szovjet állam a olyan hódított biztosságok lakói számára, amilyenek nem is ismert még az emberiség.

H I R E K

VILÁGOSSÁG

A Romániai Magyar Népi Szövetség központi napilapja

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7. Távbeszélő 258

Dátum: 1946 február 13
Közl. N. Kolos
Prób. Fausztin
Cím: Onozim
Zs. dő: 5706 év
Adarison 14

A nap két óra
51 perccel és
17.08 órakor
nyugszik.
A hold két óra
22 órakor
nyugszik.

Ne bánts a magyart!

Kurkó Gyárfás, a MNSZ országos elnöke, a következő levelet kapta egy kiskükküli-megyei székely községből:

Hosszuasó, 1946 február 5.

Tisztelt Elnökünk!

A legmélyebb testvéri szeretet vezette ítem: szeretetünk minden tagját, amikor műkedvelői előadás, mulatság és gyűjtés útján összehozott 320.000 lej tőkés-kéjét a budapesti nélküldözők és hazatérő foglyok segélyezésére, valamint a Bolyai Tudományegyetem támogatására felajánlotta.

Tegnap, mikor a pénzt postára tettem a Magyar Népi Szövetség központja címére, mindnyájunk nevében közöltem ezt egy levelezőlapon.

Hogy most ezt újra megemlítem, teszem azt azért, hogy a múltkor kolozsvári nagygyűlésen Deesy István, Asztalos Eándor és Hun Nándor által megkísérelt reakciók, gyáva támadást mindnyájunk nevében visszautasítsam.

Ma szeretünk tudomást arról. Nem mulaszthatjuk el, hogy kifejezést ne adjunk Elnökünk tránt érzett rendíthetetlen ragaszkodásunknak és a legkeményebben vissza ne utasítsunk minden ilyen aljas kísérletet.

Örök hála és tisztelet illeti meg Elnök testvérünket minden erdélyi magyar részéről, legyen az nagy vagy kicsiny. Elnök testvérünk kötötte össze széthulló nemzetünk kévétjét örökre s temette el a széthullás magyar átkát.

Az itteni magyarság számban kicsiny, még 300 lelket sem ér el. De testben lélekben kemény székelyek vagyunk, kiknek „Ne bánts a magyart” szavára sok ellenségünk hátrált már meg. Oda is keményen kiáltjuk: „Ne bánts a magyart!” Odadőlünk Elnökünk mellé kemény szóval s ha kell, kemény ököllel.

Testvéri szeretettel:
BENEDEK GYÖRGY DR.

SZOLGÁLTATOS GYÓGYSZERTÁRAK: Egyszarvu (Szabadság-tér 10), Demeter (Mécok-utja 2), Hargita (Horea-ut 1), Cse-resznyés (Málnovszki-tér 13). Egész éjjel szolgálatban: Egyszarvu és Hargita.

A KOLOZSVÁRI UNITARIUS EGYHAZ-KÖZSÉG KÖZGYŰLESE. A kolozsvári Unitárius Egyházközség február 17-én, vasárnap délelőtt fél 12 órakor rendes évi közgyűlést tart a Kossuth Lajos-utca 9. szám alatti unitárius kollégium dísztermében.

MA LEJÁR A HAZADOBEVALLÁSOK BENYÚJTÁSÁNAK HATÁRIDÉJE. A kolozsvári pénzügyigazgatóság lapunk útján újlag kétéhrré teszi, hogy az 1945. évi december 10-én kelt 1486. számú minisztertanácsi rendeletben meghatározott adópótlék kiszabása céljából a háztulajdonosok (haszonélvezők, gondnokok) kötelesek február 15-ig bejárni a házadóbevallást benyújtani az illetékes kerületi adófelvételi osztálynál. A bevallásban fel kell tüntetni a következő adatokat: az ingatlan helye, leírása, a hasznosítás módja, bérbeadás esetén a bérlő neve, lakhelye, lakrésze (lakosztály), milyen célt szolgál, a bérlő foglalkozása, évi bérösszeg, a bérleti szerződés meghosszabbítására vonatkozó törvények forrása. Csatolni kell a bérleti szerződések másolatát is. A tulajdonos (haszonélvező) által lakott ingatlanoknál fel kell tüntetni az ingatlan területét. A bevallás határidő nem hosszabbítható meg. Bevallás hiányában hivatalból történő adófelvétel esetén az adópótlék az 1945-1946. évre megállapított házadó 400 százaléka lesz.

MEGTALÁLT BEJELENTŐLAP. Cloara Vasile Mező-utca 45 szám alatti lakos és családja bejelentőlapját megtalálták. Szerkesztőségünkben a titkártól átvehető.

MEGHOSSZABBÍTOTTAK AZ ELADÁSI JEGYZEK ÉS SZÁMLAKÖNYVEK LÁTAMOZÁSÁNAK HATÁRIDÉJÉT. A kolozsvári pénzügyigazgatóság lapunk útján közli, hogy az eladási jegyzékek és számlakönyvek (bonlere, facturier) látmozását a pénzügyminisztérium az 1946 évi február 20-ig meghosszabbította. A február 20-ig látmozásra nem jelentkezőket megbüntetik.

ROMANIA ELEMZÉSI HELYZETE KIELEGÍTŐ. Bukarestből jelentik: A fővárosi lapok idézik Lehmann, az UNRRA elnökének beszámolóját az európai elemzési helyzetről. A jelentésből kitűnik, hogy az összes európai országok között — elemzési szempontból — csak Romániában, Norvégiában és Dániában elégtő ki a helyzet.

VESEAN TEOFIL DR. ELŐADÁSA. A Szovjetunióban a legmagasabb tudományos termékek is tömegesen jelennek meg. Igen nagy az érdeklődés a szovjet diákkutatás-tudományterület iránt is. Ezt a kérdést fogja az Országos Szaktanács kulturális bizottsága rendezésében tárgyalni dr. Vesean Teofil egyetem tanár a Várnagyházba előadótérben ma, pénteken délután 6 órakor. „Dialektikus módszerek a szovjet tudományban” című meggyújtott előadástól.

Egy évvel ezelőtt

A Világosság hírlm adja, hogy az I. fehérorosz arcvonal csapatai elfoglalták Schmeldemühl városát, az első ukrán arcvonal csapatai pedig Német-Sziléziában törtek elő. Debreceben megalakult a Magyar Irók Szövetsége, az élen többek között Gergely Sándorral és Veress Péterrel. — Kolozsvárt 30.000 főnyi tömeg tüntetett a Szabadság-téren az ODA kormányrajtaütésért. A MNSZ női tagjai és kolozsmegyei szervezetei nagymennyiségű élelmiszert adományoztak a Hazatérők Otthonának a Foksánybéli hazatérő honvéd-hadifoglyok ellátására. — Papp József vasúti munkás a volt MAV-vasutak és CFR-munkások szétválasztott egységét méltatja a lap hasábjain.

KOLOZSVÁR MAGYAR IFJUSÁGA a MNSZ kolozsvári ifjúsági szervezetének kezdeményezésére szombaton délután 6 órai kezdettel nagy műsoros ünnepélyt rendez a kolozsvári Állami Magyar Színházban. A Magyar Segélyező Bizottság védelmére az éhező Budapest megsegítésére fordítják. Az előadásra kerülő népi fonó keretében munkás-, földműves- és diáklajak szerepelnek népdalokkal, balladákkal, komoly és tréfás jelenetekkel. Kolozsvár magyar közönsége nagy érdeklődéssel készül az általános emberi és magyar célt szolgáló ifjúsági műsoros ünnepéyre.

TENGERIKIOSZTÁS. A közpénzügyi hivatal felszólítja a gazdasági eljátszervek vezetőit, hogy tengerkiutalás céljából a hivatalnál azonnal jelentkezzenek.

Adományok a hadifoglyoknak

Még csak a híre érkezett meg arról, hogy hadifoglyaink közelebről egytől-egyig hazatérnek s a Hazatérők Otthona máris előkészületeket tesz sokat szenvedett testvéreink fogadtatására. Kolozsvár magyarsága is előkészíti adományait, hogy az érkezőkor éppen úgy, mint az egész elmúlt esztendőn át, minden hadifoglyot megsegíthesünk.

A hadifoglyok közel érkezésének híreire elsőnek az Acélárugár munkássága mozdult meg. A napokban gyűjtött indítványok, melynek eredményeként 438.000 lej adták át a Hazatérők Otthonának.

A hadifoglyok fogadtatására felkészülnek a Hó-táblán is. Csörgő Elna Józsefné földész asszony, aki az általa esztendőben is kitett magáért, több mint 200.000 lej értékű természetből adományt szállított le a minap az Otthon raktárába.

A Hazatérők Otthona szintén mond köszönetet Női Mihalynának, aki hat hónap át díjmentesen irógépet adott az iródi munkálatok elősegítésére. Itt írjuk meg, hogy a Dermata munkások karácsonyi adománya nem 300.000 lej volt, mint ahogy azt annakidején közöltük, hanem keréken 748.110 lej és ezenkívül nagymennyiségű élelem.

Szombaton tartják az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület közgyűlését Marosvásárhelyt

MAROSVÁSÁRHELY, február 11. Lázasan folynak az előkészületek az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület Marosvásárhelyre összehívott közgyűlésére. A közgyűlés az ország minden részéről idkűldötteket várnak, hogy az ismét egyesült Dél- és Kelet-erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület újjászervezését s a mai idők demokratikus szellemnek megfelelő munkatervét megvitassák.

A közgyűlés időpontja, a téves sajtóközleményekkel s így a Világosság tegnap számában megjelent híradásával is ellentétben, nem 17-án, hanem szombaton, február 16-án lesz.

Tájékoztató a rádiók visszaadásáról

KOLOZSVÁR, február 14. A rádiókiadások és a visszamaradt rádiók juttatásával kapcsolatban a polgármesteri hivatal lapunk útján a következőket közli:

1. Azokat a rádiókat, amelyekről a tulajdonos kültét meg lehetett állapítani, az ismert módon újságban közöltük és szétosztottuk.

2. Azoknál a rádiókészülékeknel, amelyeknek a felírása megsemmisült, leest, a gyári szám alapján való igazolást rendeltük el és összeírtuk azokat a rádiótulajdonosokat, akik igazolni tudták, hogy készülékük milyen gyári számot viselt. Ezeket a rádiókat is az utóbbi hetekben kiosztottuk.

3. A visszamaradt, gazdátlan rádiókat viszont a város használatra kiosztja azok között, akik kérelemmel fordultak a polgármesteri hivatalhoz és a polgármesteri hivatal mellett erre a célra kijelölt bizottság köcsönzésre az illető javasolta. Ezek a juttatások

azonban nem örökbeadás tárgyal, mint az utalványokon is feltüntettek, hanem használat céljából adták ki, amiből következik, hogyha bárki igazolni tudja, hogy a rádiót csönzött rádió az ő tulajdona, azt a város minden további nélkül visszaveszi, illetőleg az igazolt tulajdonosának birtokba adja. Ezért, a kölcsönként rádióhoz juttatott rádiókészüléket el nem idegeníthetik, használni azokat — amennyiben nem üzemi célra — üzemi célra nem szabad használni, felmerült számlákat, nyugtákat megőrizni. Akik kérvényt adtak be és még nem kaptak értesítést a rádiókiadás idejéről, de kérsüket a bizottság javasolta, azoknak a nevét újságban közöljük, íchért felcséges kérelemmel érdeklődni és reklamálni kérséjüknek ellátását. Ezek a nekik juttatott készüléket megjelölt időben átvehetik anélkül, hogy ehhez külön utalvány lenne szükséges.

A Bánságban megalakult a „Bartók Béla-Népfőiskola”

TEMESVÁR, február 14. A MNSZ megyei tanácsbizottságának február havi ütésén az intézőbizottság egyhangúlag elfogadta Kulcsár Sándor javaslatát, hogy a Temes megyében létesülő Magyar Népfőiskolát a megye szülöttjéről, az amerikai önkéntes származékában elhunyt világhírű magyar zeneköltőről és népdalkutatóról, Bartók Béláról nevezzék el. A MNSZ nagyszabású jótékony

járás vezetője ugyanazonkor írásban jelentést ben küldte, hogy a MNSZ nagyszabású szervezete Bartók Béla nagyszabású szülőházát emléktáblával jelöli meg, az utalvány pedig róla nevezik el. Az emléktábla leleplezésére március 24-én kerül sor, mely alkalomra meghívják más megyei szervek vezetőit és a központ küldötteit s a magyar és román zenei élet képviselőit.

A „Ludas Matyi” Bodonkuton

A Magyar Népi Szövetség Bodonkúti községi ifjúsági csoportja nagyszabású műsoros estélyen mutatta be Benedek Marcell „Ludas Matyi”-ját. A környékbeli falvak: Kide, Derze, Fodorháza, Ördögkeresztúr, Szucság és Macskás ifjúsága nagy számban jelent meg az estélyen, amelyen a Dermata gyár több ifjúmunkása is résztvett. Így kedvező alkalom adódott arra, hogy a városi munkás és a falusi földműves ifjúság találkozhassék. A népszínmű előadása és a szinpad felszerelése — amelyet saját ötletük alapján alkottak meg a rendezők — mely hatása gyakorolt a közönségre, amely elismerését és tetszését lelkes tapszal és éljenzéssel fejezte ki.

A jólsikerült előadás két fáradhatatlan munkása: a bodonkúti református elemi iskola tanítója, Halász Károly és Adorjáni Albert református teológiai hallgató minden dicsőreget megérdemelték, amiért a mai kornak megfelelően az ifjúságot ilyen színű előadására és a demokrácia útjára terelik. A színű sikerét nagyban elősegítette a szereplők ügyessége és rátermettsége. Különösen dicsőreget érdemel Istvánffy Károly, Istvánffy István, Herembás Károly és Istvánffy Károlyné született Jakab Berta. Az előadást reggelig tartó táncmulatság követte. A műsoros est bevételeit a háborúban megrongált bodonkúti népiskola felszerelésére fordítják.

A RENDŐRSÉG TÁNCMULATSÁGA. A kolozsvári rendőrség személyzete mindenki szeretettel megvár február 16-án, szombaton este 8 órakor a Newyork kavéház összes termében tartandó nagyszabású műsoros táncestélyre, melynek keretében fellép városunk több közkezdelt művésze is. Elsőrendű büffé, tombola és egyéb megspetés, valamint két nagy zenekar fogja a közönség legkényesebb igényeit kielégteni. A rendezőbizottság.

MEGHÍVÓ. Meghívjuk a kolozsvári CFR szakszervezet összes tagját vasárnap, azaz február 17-én délelőtt 9 órára az Állami Magyar Színházban tartandó nagygyűlésre. Tárgy: az új vezetőség megválasztása. A végrehajtóbizottság.

(*) HALALOZÁS. Mély fájdalommal értesítők rokonainkat és jóismerőseinket, hogy drága jó ferjem, a jó apa, Kerkesz Márton fodrászmester Oroszországban elhunyt. Halálának évfordulóján a Magyar-utcai református templomban február 17-én délelőtt 10 órakor tartandó imádságban emlékezünk meg róla. A Magyar-utcai református templom déli harangszava az ő emlékeztetőre szól. A gyászoló család.

Felhívás a szerencsétlenül járt szilvgyi hányászók árvának segélyezésére

A kormány felhívást intézett a népi az ország újjáépítésére s erre a szilvgyi hányászók a legnagyobb lelkesedéssel válaszoltak. Föláldozva szabad időjüket, a legnehezebb körülmények között végezték munkájukat. Az ország újjáépítésének kedvvel látják. E harc első áldozata az a 12 árván maradt gyermek, akinek szülei hányászerezetlenség alkalmával nemében életüket veszítették.

A kolozsvári demokráta ifjúság gyűlése rendez a szilvgyi árva felsegélyezésére s ezennel felhívja Kolozs megye minden polgárát a gyűjtés támogatására. Az ország minden polgárának kötelessége ez: nek a gyermekeknek a segélyezése.

Támogassátok a demokráta ifjúság gyűjtését!
Adakozzatok az ország újjáépítésére és élettek árvának!

Romániai Haladó Ifjak
Nemzeti Liberális Ifjak
Szociális Ifjak Szövetsége

Emlékezés Szabó Arpádra, a demokrácia vértanújára

A MNSZ udvarhelymegyei elnöke írta az alábbi cikket. Régi demokrácia harcra magyar emlékezik a vármegye vértanúja általt székely népharcosára. Örömmel adjuk át olvasóinknak. Tartozunk ezzel Szabó Arpád emlékének.

Medesér felé vitt a kanyargós ország... Szabó Arpád szülőfaluja felé. S amint az alacsony dombok ivéről megpillantottuk ezt az udvarhelyszéki kis községet, úgy úgy húzódik meg a vármegyének ebben a sarkában, mint ha kapcsolata sem volna a környező világgal, első gondolatunk Szabó Arpád volt.

Szabó Arpád, az aradi szigurancán egyenest fiatal demokráta harcos, a két év testvériségét és kibékülését: szükségességét hirdető „Falvak Népe”-nek egykori munkatársa, az „Erdélyi Magyar Szó” bátor szerkesztője ebben az isztván háttérben született 1913-ban. Éppen a negyvennyolcas szabadságharc emlékkünnepén, március 15-én. Mint ha csak innen származott volna mérhéten szabadságvágya s ennek a napnak emlékéből táplálkozott volna már serdülő gyermekkorában Petőfi szellemét kutató lelke. Vagy talán az volt sorsára, gondolkodására és egész életére meghatározó, hogy ebben a furcsa kis faluban mindig olyan tündöklő pompával kel fel keletről a Nap, azon a parányi völgyön át, mely egyedül hirdeti, hogy Medesér is a világ-hoz tartozik.

Kérdések, amelyekre aligha találunk ma feleletet. Annyi bizonyos, hogy Szabó Arpád lelkében itt fogamzott meg a szabadság utáni vágy s zeme itt, ezen a keletre néző dombon, ahol az ősi szülői ház fekszik, tekintett először Keletre.

Különös hangulat és meghatottság fog el, amint a gy. mőcsfákkal tele udvaron övegy Szabó Mártonnéval, az édes anyjával kezelt szoritunk. Csend veszen körül, s szelid bánat tükröződik övegy Szabóné arcán. Egyetlen fiától fosztották meg a kegyetlen aradi hóhércok.

Az ősi gerendás szobában övegy Szabó Mártonné halkán, könnyek között emlékezik „jó kicsi fiára”. Mert neki mindörökké az maradt. Három leány után született s természetes, ha ő volt a feltett, a kedvenc gyermek.

A kicsi Szabó Arpád a közeli Székelykeresztúron tanult s az akkori rendszer szerint Prassóban érettségizett. Innen került Kolozsvárra, az egyetemre, ahol azonban — súlyos betegsége miatt — rövidesen meg kellett szakítania a rendszeres tanulást.

Kolozsvárt ismerkedett meg a demokrácia, szabadságharcos fiatalokkal. A nép fia volt, szegény székely embergyermek. Azonnal érezte, hogy köztük van a helye. Csakhamar bátorhangú cikkekben állt ki népe védelmére a Demeter János szerkesztette „Falvak Népe” hűségében. Közben lázas szervező munkába kezd. A „Falvak Népe” betiltása után, amikor a MADOSZ új lapot indít „Erdélyi Magyar Szó” címmel, a tehetséges fiatalbért bízzák meg a szerkesztéssel. 1940-ben azonban ezt a lapot is betiltották. Szabó Arpád azonban nem csüggedt. Temesvárt folytatja tovább szervező munkáját egészen 1940 júniusáig, amikor a rendőrség letartóztatta. Kezdő 3/4 a verés, a meghurcoltatás, míg 1940 ősrén 5 évi börtönte itélik. A büntetés kiöltése előtt azonban sikerült megszöknie.

Most már a föld alatt folytatja tovább a munkát az elnyomott nép jogaiért, a teljes nemzeti és szociális felszabadulásért. 1943 február 27-én ennek is vége szakad. Antonescu pübékjének sikerül nyomára akadniok.

A fiatal harcost iszonyuan kínozták és verték. Társainak nevét akarták kideríteni belőle. De nem használta a kőzép-kínzó módszert sem. Szabó Arpád nem vallott. Akkor sem, amikor három nap verés után láncsal szoritották őt a este, addig, amíg csak lelkét ki nem ehelte.

Igy tudja ezt az édesanyja is. S mőcsben mesél, nehéz könnyeket hullat a fényképre. De arcán bizsle öntetlással viseli a fájdalomt. Tudja, hogy a fia nem hiába küzdött és szenvedett itózkodás halált. Elkövetkezett vég a világ, amelyért Szabó Arpád küzdött s amelyben feléni fognak a néplett azok, akik az aradi tizenhárom után Szabó Arpádot is kivégezték.

IMETS JÁNOS

Miért nincsen Szilágyban egyetlen magyar jegyző sem?

Súlyos panaszok Szilágycsehről, Nyírsídről és Völcsőkről

ZILAH, február 14. (Kiküldött munkatárunktól). Szilágy vármegye — amint előző beszámolóinkban is megállapítottuk — ma még úgy tele van sebbel, hogy a súlyos panaszokat hallva az ember ajg hiszen már a gyógyulás lehetőségében is. Pedig ennek a vármegyének is meg kell gyógyulnia. A mindkétoldali fasizmus betegségét le kell gyúrnia s meg kell tálnia a kivétel útát a szörnyű sötétségből. A gyógyulás felé vezető utat azonban csak akkor tájálhatjuk meg, ha a bajokra őszintén rámutatunk.

Nos, a sebel: feltárásánál nem kell nagyon erőlkődnünk. A bajok itt is, mint mindenfelé, elsősorban ottan erednek, hogy a vármegyei közigazgatás gépezetét még mindig nem tisztították meg az oda nem való elemektől. Azaz, hogy történt itt bizonyos tisztítási művelet, de ez ahelyett, hogy megoldotta volna a bajokat, csak tetézte.

Az történet ugyanis, hogy például az egész vármegyében mindenünnen kieltették a magyar nemzetiségű jegyzőket, ha volt ok erre, ha nem. Szilágyban jelenleg még a szilászta magyar községekben sincs magyar jegyző. Ezek után az már szinte természetesnek látszik, hogy nincs magyar főszolgabíró, magyar alispán Zilahon, nincs magyar utód törvényszéki bíró, de még törvényszéki tisztviselő sincs. Nemezz Alajos dr. volt alispán leváltása után a vármegyei ODA javasolta, hogy Nagy Béla dr-t nevezzék ki alispánnak. S eltejt azóta már majdnem egy févesztendő, de a magyar alispán kinevezése még máig sem történt meg.

Lángur terrorizálja Nyírsídet

Lehet-e ezek után csodálkozni azon, ha az izgatók által felbujtatott falusi nép elkergeti a község magyar bíróját még akkor is, ha a község 81 százaléka magyar, mint például Szilágycseheren? Vagy hogy egyes helyeken a vásárra siető magyar falusiakat doronggal kergetik el s Nyírsíden egy Lángur nevezetű cigány a község lakosságának védelmét élvezve, sorra verheti el a magyar lakosokat, törheti össze ab'akalkat. Ha pedig a község magyarjal védelemért fordulnak Cadaria Ludovic jegyzőhöz, csak nevet rajtuk...

Bizony a joggyenlőség elve Szilágyban még egyáltalán nem érvényesült. Sem a földosztásnál, sem a közigazgatásban, sem

a törvényszékben, ahova például a kirakott magyar tisztviselők helyére egytől-egyig besszarábiai menekülteket helyeztek, aldi mostanáig még csak magyar szót sem hallottak.

S míg a bírósághoz besszarábiai tisztviselőket helyeznek, addig a szilágyi magyar állatorvosokat az okirályzágba helyezik, mint legutóbb Ákos Károly dr-t Tutovába. Saját szemünkkel láttuk a Ionescu fődműveltségügyi minisztériumi személyzeti főnök aláírásával eljártot áthelyezési okmányt... Záradáskában ez áll: „Jelentkezés és eskütétel után” — tudniillik Tutova megyében! — „kérheti Erdélybe vajó áthelyezését, ha véletlenül lesz üres állatorvosi körzet”. Jelenleg Szilágy vármegyében egyetlen egy magyar állatorvos sincs...

A halottak után cseppet sem csodálkozunk azon, hogy a szilágyi magyar tanulóiskolák is súlyos a helyzet. Példaképpen csupán két kirívó esetet említünk meg.

Magya el 24 óra alatt a községet...

A már említett Nyírsíd községnek egytanerős magyar népliskolája van. Volt tanító-nője is, aldi befűvetésre oktatta a magyar gyermekeket. De csak volt. A község egyes sovinsza román lakosai addig inzultáltak, fenyegették, ostromolták levelekkel — nyilván valakinek a felbujtására —, amíg valószággal életveszélyessé vált a további itt-tartózkodása. Egyik nap, január havában, közölték veje, hogy ha huszonnégy órán belül nem hagyja el a községet, nem vállalnak felelősséget testi épségéért. A szerencsétlen tanító hanyat-homlok menekült Zilahra... Igy legalább megmenekült Völcsök községben kartársainak a sorsától. Mert őket csakugyan súlyosan bántalmazták.

Az történet, hogy a vőcsöki háromtanerős magyar iskola mellett működik egy román tanuló iskola is. Merte Nicolae dejegűt tanító ur sehogy sem tudott belenyugodni a magyar iskola létezésébe. Egy alkalommal a tanító ur az iskola farszínőj a deszkát szerelte le. Ezért megzúzott az egyik magyar tanítónő. A dühbe guruló Merte Nicolae erre a kezében lévő deszkájával neki-esett Máthé Lőrincnek s övegy Mojován Vilmosné tanítónőnek s alaposan agyba-főbe verte őket.

Igy áll jelenleg Szilágy megyében a két nép megbékélése. S ha nem sietnek a megye segítségére az illetékesek, aligha lesz itt hamarosan változás. Pedig sürgős szükség van rá, még mielőtt a két egytől-egy népet nem sikerül végtelen szembeállítani egymással.

DAVID GYULA

Szabad szó

Kolozsvár lakosságának egyrésze még mindig nem kapta meg a teljes cukoradagját

Kiskereskedők panaszai a cukorzétosztással kapcsolatban

KOLOZSVAR, február 14. Több kolozsvári kiskereskedő-olvasónk panaszos levéllel kereste fel szerkesztőségünket. A kiskereskedők azt sérelmezik, hogy bár pontosan fizetik az adót és éppen olyan lelkesen dolgoznak a köz érdekében, az ország gazdasági helyreállításának előmozdítása terén, mint bármely más munkatársuk, mégis sorozatosan súlyos mellőzés éri őket.

A legutóbbi cukorzétosztással kapcsolatban például anyagilag és erkölcsileg is súlyos hátrányt szenvedtek. Néhány héttel ezelőtt felszólították a kolozsvári kiskereskedőket, hogy fizessék ki előre a kiosztásra kerülő cukor árát. Anyagi tehetőségük szerint mindnyájan eleget tettek ennek a felszólításnak és számos olyan kiskereskedő, akinek nem volt tökéje nagyobb mennyiségű cukornak előre történő kifizetésére, kölcsönt vett fel, hogy vásárlóközönségét el tudja látni cukorral.

Az első családás már azzal érte a kiskereskedőket, hogy 4 héttel hevert gyümölcsözetlenül a pénzük, mire pedig megérkezett a várvavárt cukor, csak jelentéktelen hányadát kapták meg az előre lekötött és kifizetett cukornak, míg a nagyobb mennyiséget a beszerzőcsoportok és szövetkezetek között osztották szét.

A másik üzleti és anyagi hátrány azzal érte a kiskereskedőket, hogy ők csak az 5. és 6. számú jegyre oszthatták ki a cukrot — személyenkint félkilót —, míg a beszerzőcsoportok 75 deka cukrot adhattak tagjaiknak. Ezzel a megkülönböztető szétosztással a kiskereskedők vásárlói szenvedtek hátrányt és a község szemrehányást tett a kiskereskedőknek a mindenkit igen érzékenyen érintő negyedkilós különbözetért.

A legkérelmetlenebb meglepetés és a legsúlyosabb anyagi hátrány pedig azzal érte a kiskereskedőket, hogy a részükre kiosztott cukrot a vasutállomástól saját költségükön kellett üzlethelyiségükbe beszállítaniok és a szállítással 14.000—20.000 lej fuvar költségük merült fel.

A panaszos levél aláírói kéri a közellátást hivatali, a Kereskedők Egyesületét és az illetékeseket, hogy több megértéssel és méltányossággal kezeljék az egyébként is súlyos közterheket viselő kolozsvári kiskereskedőket.

SZINHAZ ÉS MOZI

Az Állam! Magyar Színház táneművészeinek vendégjátéka Nagyváradon

A nagyváradi Magyar Népi Szövetség fellézésére és rendezésében az Állami Magyar Színház kőművészei együtt, Moravszky Román balettmeister és Szabó Ica karvezetésével február 16-án és 17-én egész este betöltő műsorral vendégszerepel Nagyváradon. A 16 számból álló és a legkényesebb igényeket kielégítő műsorban Kodály, Csajkovszky, Rachmaninov, Stravess, Schubert, Chopin és más négharű szerzők műveire komj üdült tényszámok szerepelnek. Topán Luával, Szabó Györggyel és Cserepnyánszky Kurttal az éjen magyántáncosoknak és az egész társulatnak kiváló alkalma nyílik tehetség megcsillagoltására.

Nagy közönségikornek igérkezik a „CSEREGEREKEK”

Farkas Imre nyilatkoagos és érzelmes apettjének a „Cseregererek”-nek a jegyzata után írta, hogy közönségükért lehet jóslni. Kőmner Manci, Andrási Márton, Oskó József és Szentes Péter a vezetőszerepében csatlal is méltóan fognak bizonyítani a község szeretetére. A „Cseregererek” az egész hét műsorát kitölti a nagy színházban.

A Kamaraszínház pénteken este a szerencsi munkásokkal Szombaton és a szerencsi iskolák ifjusága részére a „Szerencs és halál játéka” című Rolland-áradat ját-

za. Szombaton és vasárnap este pedig Hitohinson angol író „Ha élnek...” című darabja szerepel a kősszínház műsorán.

AZ ÁLLAMI MAGYAR SZINHAZ HETI MŰSORA:

Pénteken, február 15-én este 6 órakor: Cseregererek. Andrási Márton fellépésével. Szombaton, február 16-án este 6 órakor: Népi műsoros est az Öreg Budapestért. Rendezel Kolozsvár magyar ifjusága.

A KOLOZSVÁRI KAMARA SZINHAZ MŰSORA:

A Parkas-utcai katolikus gimnázium dísztermében: Pénteken, február 15-én este 6 órakor: Szerencs és halál játéka. A Szakmács részére tartandó előadás.

A KAMARA SZINHAZ Jegyel elővételben kőárolag a Józsa Béla Állami Könyvesboltjában válthatók.

KOLOZSVÁRI MOZIK MŰSORA:

CAPITOL: Zola életje. (A Dreyfus-per.) CORSO: A csavargók klubja. (3, 5, 7, 9). Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné. MONTEAS: Terra, az Árpács lovass. ROYAL: Hava! nyitástás. SELECT: A „111-es”. Címzerepben Törz Jenővel. URANIA: A három testőr. (3, 5, 7, 9).

„MIGNON”
espresso megnyílik
18 án. hőlőn Egyetem-utca
(Universitatal 2 szám alatt)
Valódi babkővé, lőrékkacé. Hideg ételek.
Cégnájdonos:
Dr. Sebők Elek

Rádió-ajutásokat
JERTŐVÁLLALÓ
RÁCZ ENDRE
Bősz György-utca 28.
Bejárát a Szappan-utca felől.

Előző
150 holdas — részben kitermelhető — erdő Szilágy megyében.
Feltálgoshatást nyújt:
Tűzvesztélyjelárusító,
Szabadság-tér 32.

Egy szép kiskutyát megvéteire keresek.
Ajánlatokat Rosner ékszerész Malom-utca 22.

SPORTÉLET

Megtartják szombat-vasárnap az országos műkorcsolyázó bajnokságokat

KOLOZSVAR, február 14. A Kolozsvári Korcsolyázó Egylet és az OSP korcsolyázó szakosztálya tegnap telefonon értesítette a Román Korcsolyázó Szövetséget, hogy a hideg időjárás beálltával megrendezik Kolozsváron szombaton és vasárnap az országos egyéni és páros műkorcsolyázóbajnokságokat.

A Korcsolyázó Szövetség intézkedett, hogy Bukarestből Bindea és Turuzenco, míg Brassóból Gubanu azonnal utazzék je Kolozsvárra a versenyekre.

SPORTHIRADÓ

A kolozsvári középiskolások síversenye. A kolozsvári középiskolások szombaton és vasárnap rendezik meg a Bükkerdőben síversenyüket. Szombaton a lesikást és műlesikást, míg vasárnap az ugróversenyt tartják meg. Gyűlékezés mindkét nap reggel fél 8 órakor a Majális-utca tetején lévő Csillagvizsgáló Intézet előtt.

A Vasas jégkorcsolyacsapata a szerdai edzőmérkőzésen 2:0 (0:0) arányban győzött Kovács Vilmos és Horváth Gólyával a Dermaia ellen.

A Chamonixban megrendezett nemzetközi gyorskorcsolyázóversenyen, amelyen a legjobb francia, belga és holland gyorsfutók indultak, négyen is megjavították a 3000

méteres gyorskorcsolyázás világrekordját. Elsőnek a belga Wiljems futott be. Ideje 5.16.2 perc. A régi világrekord 5.33 perc volt.

A JATEKVEZETŐ TESTÜLET felhívja azokat a tagjait, akik kérdőíveiket még nem töltötték ki, hogy azt szombaton estig az OSP Fürdő-utca 27 alatti helyiségébe feltétlenül juttassák el, mert ellenkező esetben törlik őket a JT-tagok sorából. A JT legközelebbi ülését vasárnap délután 11 órakor a Széchenyi-téri adóhivatal helyiségében tartja Selceanu Gligor elnök.

A Magyar Sí Szövetség telefonon értesítette a Román Sí Szövetséget, hogy a március 9 és 10-1 szinajai Balkán-síbajnokságokon részvesz és 6 versenyzőt küld ki.

APRÓHIRDETÉSEK

Előfizetési díj egy hónapra 2400 lej.

A próbihirdetéseik szavankint 100 lej, legkisebb hirdetés 1000 lej. Állásbörzénél nek szavankint 50 lej, utcaiban apróhirdetés 500 lej. A kiadóba címzett és jelölt leveleknél 100 lej pótdíj fizetendő. Kereset hirdetések régy-elemtimélererkint 100, 250 és 300 lej. Szónehirdetés (hírek között) szavankint 300 lej. Közgazdasági közlemények szavankint 400 lej. Nyilatkozat szavankint 400 lej. Csekszám: 40.625

ADÁS-VÉTEL

VESEK aranyat, ezüstöt napi áron. Rosner, Malom-utca 22. 18438
 NAGYOBB árat fizetek, mint bárki varrógépekért, varrógép alsórészért, varrógépjelkért, nikatrészekért, tűkért, motorokért, sikkötőgépekért, kőrötőgépekért, szövőgépekért, fonógépekért. Weisz, Horea-ut 56. 18422
 REKLAM? Nem! Valóság! Varrógépek, kőrötőgépek legolcsóbban árul Weisz, Horea-ut 56. 18775
 ÚJ süllyesztős Singer varrógép eladó. Horea-ut 58, ajtó 4, délután 2-6-ig. 19072
 VESEK és eladok használt ruhát legmagyarabb áron. Russu László, Dávid Ferenc-utca 3. 18822
 KERESUNK férfi vagy női karikahajós varrógépet havi bérbe. Cim: CFR szabóműhely, Horea-ut 103, I. emelet. 19095
 VESEK modern szappanfőző berendezést hűtővel. Laczkó Ilvegüzlét, Kossuth Lajos-utca 5. 19152
 SZÉP angolafonalat megvételeire keresünk. Cim a kiadóban. Gr.
 MEGVÉTELRE keresek egy vasasztergapadot. Lőkös Béla Ernőhályfalva, Templom-utca 34. 19209
 20 ANGORANYUL eladó. Madách-utca 83. 19204
 CSEH MESTERHEGEDŐ, orig. „Kötő”, tokkal eladó. Ugyanott egy 1/2-es hegedő. Megtekinthető naponta 10-4. Trefort-utca 19, balra. Horváth. 19238

KONYHABERENDEZÉS, modern, a'ig használt és egy szalon eladó, Petőfi-utca 38, ajtó 4. 19250
 BABAFLENGYE eladó. Kőszik-tere 19, 2-es autóbussz végállomásánál. 19242
 BRILLIANS fülbevalót vagy gyűrűt vennék, csak szépét, privátból. Cim a kiadóban. 19247
 ANGORA gyapjú eladó. Eötvös-utca 10. 19260
 ÚJ állapotban lévő 3+1 lámpás Mediator rádió eladó. Mócok-utja 45, Bárdos. 19252
 ELADÓ karikahajós Singer varrógép. Szász Domokos-utca 8. 19258
 FEKETE, angol szerkesztett modern pianó, igen jóhangú, elvezetés miatt sürgősen eladó. Mária királyné-utca 40, Dubné. 19253
 ELADÓ barna kombinált szekrény, fél háló, keményfa butor, egy komód, egy ebéd-létkredenc, 3 divány, asztalok. Érdeklődni: „Promptus” ingatlanforgalmi iroda, Dózsa György-utca 29, I. emelet. 19259
 RÖVID Bösendorfer-zongora eladó. Györgyfalvi-ut 51, délután 2-4. 19275
 HÖLGYFODRASZOK figyelmébe. Eladó egy vlaszbaba parókával együtt. Cim: Román Opera, 2-es kabin. 19276
 KONYHABERENDEZÉS, modern, a'ig használt, sürgősen eladó. Horea-ut 6, III. 4. 19290
 ZOMANCOZOTT asztali kemence, „Protes” porszívó, ótágu csillár eladó. Bod Péter-utca 11. 19272
 FÜSZERÜZLET áruval és berendezéssel jömenetelt és forgalmas helyen eladó. Cim a kiadóban. 19239
 RADIO pátefonos, 4+2, kifizető állapotban eladó. Tibád, Csarörö-utca 21. 19270
 DIÓPULIROS háló eladó. Kárháki, volt Gyarmathy-utca 7. 19264
 VESEK—ELADOK férfi és női ruhane-műt, szőnyeg, varrógépet és ágyneműt. Weisz Malom-utca 10. 18840
 HASZNALT ruhát, cipőt és fehérneműt veszek és adok. Zweig, Dózsa György-utca 4, udvarban. 18139
 MÜDALOK IV-ik kötetét megveszem. Szabó Elek Minerva-nyomda, gépterem. 19133
 PERZSASZONYEG, butor, írógép és egyéb értéktárgyak vétele és eladása. „Unicom”, Kossuth Lajos-utca 20. 19239
 OLAJFESTMÉNYT, szépét vennék privátból. Cim a kiadóban. 19246

KERESK főzni tudó háztartásbeli alkalmazottal. Érdeklődni 2-3-ig. Kovács László, Brassai-utca 6, II. emelet. 19222
 KELEMEFESTŐ segédet jó javadalmasá-sal keresünk vidékre. Eszterházy-utca 17 (Bacscu). 19210
 MINDENES házvezetőnőt keresek azonnalra. Király-utca 33, földszint 5, délután 5-7-ig. 19207
 MEGBIZHATÓ mindenes keresek. M kó-utca 55. 19231
 GYERMEKSZERETŐ mindenes felvételt. Malom-utca 22, Tamásék. 19240

ALKALMAZÁST KAPHAT

KERESK főzni tudó háztartásbeli alkalmazottal. Érdeklődni 2-3-ig. Kovács László, Brassai-utca 6, II. emelet. 19222
 KELEMEFESTŐ segédet jó javadalmasá-sal keresünk vidékre. Eszterházy-utca 17 (Bacscu). 19210
 MINDENES házvezetőnőt keresek azonnalra. Király-utca 33, földszint 5, délután 5-7-ig. 19207
 MEGBIZHATÓ mindenes keresek. M kó-utca 55. 19231
 GYERMEKSZERETŐ mindenes felvételt. Malom-utca 22, Tamásék. 19240

AZONNAL alkalmazok románul és magyarul is beszélő segédet bodegában. Széchenyi-tér 44. 19228
 FAESZTERGALYOS segédet azonnali belépéssel alkalmazunk. Műder keféfuzeme Kolozsvár, Jókai-utca 14. 19234
 TÁRSAT vagy társnőt keresek megfelelő tőkével jól bevezetett üzlethez, közreműködéssel. „Kényelmes” jellegre a kiadóba. 19262
 KISEGITESRE keresünk perfekt gépirót vagy nőt román-magyar nyelvtudással, azonnali belépéssel. Istok Iroda, Deák Ferenc-utca 11. 18838
 KOMOLY munkánők jó fizetéssel felvétetnek. Keféüzem, Apur-utca 27. 19251
 IRODAVALLALAT létesítéséhez műveltebb pénztes társat, társnőt keresünk. Cimeket a kiadóba „Eőre” jellegre. 19274

ALKALMAZÁST KERES

FIATAL nő komoly házvezetői állást vállalna magános uriembernél. „Elsőjére” jellegre. 19121
 UTAZÓI állást keresek komoly vállalatoknál, gyáraknál stb. Erdély bármelyik városában nagykörű ismeretességgel és ösztököléssel rendelkezem. Jellege: „Kifizető referenciák”. 19143
 JÖMEGJELENESÜ fiatal hölgy elmenne magános urhoz házvezetőnőnek. Cim a kiadóban. 19244
 ALKALMAZÁST keres fiatal leány vendéglőbe, cukrárszobába kiszolgálni. Cim a kiadóban. 19244
 DEPORTALT urak! Középkorú, egyedülálló zsidó urlasszony, kifizetően főz, házvezetőnői állást keres. Cimet a kiadóba „B. P.” jellegre kérek. 19245
 GYAKORLOTT gépirónő azonnali állást keres. Cimeket a kiadóba „Gyakorlott” jellegre. 19250
 GYERMEK mellé elmenne szerényjégnyű lány. „Gyermek” jellegre. 19277
 HAZHOZ megyek varmi jutányosan. „Gyakorlattal” jellegre. 19278
 JÖMEGJELENESÜ 30 éves nő vezetői-állást keres gyáraknál, vállalatoknál. Jellege: „Komoly munkaerő”. 19267

INGATLAN-LAKÁS

A VÁROS közelében egy házat veszek, ha bombázott, sem baj. 1-7,000.000-ig. Cim a kiadóban. 19059
 ELADÓ Elővölgyben 6 1/2 hold kaszáló. Erdőkölödi Mócok-utja 42, gyógyszerárban. 19148
 HAZAT ha veoni, vagy eladni akar, forduljon bizalommal az „Express” irodához. Unió- és Kötő-utca sarok. 19166
 SZOLID lakótársnőt keresek. Kovács Zsuzsa, Barcsay-utca 17, délután 5-7-ig. 19232
 ATADNÁM 1 szobás, konyhás lakásomat kerttel együtt, házköltségek fedezésével. Cim a kiadóban. 19233
 FIATAL egyetemista házaspár a központban szobát keres fürdőszoba használattal. „Ezelmiszerben fizetek” jellegre a kiadóba. 19243
 ELCSERELNEM marosvásárhelyi 3 szobás összkomfortos házamat hasonlóval Kolozsváron, mely április 1-re beköltözhető. Cim a kiadóban. 19251
 BÜTOROZOTT szobát keresek a Budai Nagy Antal-utcában. „Pálma” jellegre leveleket a kiadóba. 18370
 ÜZLETHELYISÉG a központban átadó. Cim a kiadóban. 19271
 ELCSERELNEM Mócok-utja közepén lévő gyönyörű háromszobás összkomfortos lakásomat kisebb komfortossal, de csak a központban, butorral együtt. Cim a kiadóban. 19283
 EGY-KÉT fiatalember lakást, esetleg előtétet kaphat. Cim a kiadóban. 19268
 TAVASZRA keresek magas bérért vagy előtétért egy kifizető napos, kertés családi házat a belvárosához közel üzem és lakás részére, mely áll 2x2 szoba, konyha és mellékhelyiségekből. Lelepet és költségeket fizetek. „Megélhetés” jellegre. 19257

KÜLÖNFÉLEK

SZÖVET és POSZTÓ ványolást vállalkunk. Kolozsvár, Pap-utca 36. 18893
 MENYASSZONYI ruhák, fátlyak, koszoruk kiköcsészésére Dáhlia művirágszalomban, Horea-ut 35. 10168
 DECEMBER 13-án a Porond-utcatól az állomásig elveszett egy fél pár női barna félcipő. Megtalálójára 20.000 lej jutalom ellenében adja be II., Densulianu (Hajza-utca) 24 alá. 19270
 EGYETEMI évadra marosvásárhelyi butorozott szobát fűtés világitással elcserelnék kolozsvári hasonlóval. Cim a kiadóban. 19240

MEGJELENT

a Bolyai Tudományegyletem Társadalomtudományi és Társadalmopolitikai Intézetén első kötele

Társadalomtudomány és Politika

cimen

Jordáky Lajos

egylemi tanár szerkesztésében

A kötet közli Jordáky Lajos, Vescan Teofil, Neumann György, Imreh István, Inze Miklós, Kis Tibor tanulmányait. Engels Frigyes eddig meg nem jelent tanulmányait a porosz alkotmányról, a gazdasági és politikai élet szemléjét, az Egyesült Nemzetek Alapokmányát és a politikai élet számos más korszerű dokumentumát.

Kapható minden könyvkereskedésben.

Előfizetések a Szentlélek-utca 3 szám alatti kiadóhivatalban minden nap 11-1-ig eszközölhetők.

MOSLEKOT csak azok részére biztosít a szeszgyár, akik szükségletüket már is lekölték. Jelentkezni délelőtt 8-12 és délután 3-5-ig. Wertheimer szeszgyár, Arpad-ut 23 19241

MINA MARIA elvesztette a kolozsvári református leánygimnázium 1939/40. tanévben kiadott 95.085. számú érettségi bizonyítványát. Érvénytelennek nyilvánítatik. 19233

CSINOS vidéki urleány ismeretség hiányában ezton keresi 27 és 35 év közötti intelligens fiatalember ismeretségét házasság céljából. „Tavaszi” jellegre. 19234

FERJEHZADNÁM csinos, 22 éves hugomat némi hozománnyal, fogalkozással, szatos egzisztenciájú izr. uriemberhez. „Harmincas” jellegre a kiadóba. 19263

FERFIKERESKPAROMAT elcserelném nőre, esetleg csak a vázat. Szabadság-tér 8, kalapúzet. 19273

MÜVELT, tisztó egyéniségű hölgy ismeretségét keresem, házasság lehetséges. (Közös érdekből ház, anyagiak előny, de nem fűszeltetel!) Címmelet levél érdekel, küldője bizalommal lehet. Levelet a kiadóba „Végig” jellegre. 19274

Ki tud róluik?

Bartus Lászlóról és családjáról, valamint Bartus Tiborról (született 1921. évben), aki utóljára 1943-ban Kolozsváron teljesített katonai szolgálatot. Ertesítést kér leánya, Baroa Sándorné Nagyszében, Faurul-utca 10, (emelet) címre.

Szabó Ferenc és Kántor István Somkerék községi ujonckoról, akik az 1944. év augusztus havában vonultak be a beszercei 25. II. pótzászlóaljhoz és innen Németország felé vitték őket. Ertesítést kér Tere János Kolozsvár, Apafi-utca 119 címre.

Benedek István hadapródmesterről, aki 1941-től 1943-ig a kolozsvári légvédelmi tüzéreknl, 1945. január végén pedig — állítólag — a Lánchíd budai hídfőjénél teljesített szolgálatot. Ertesítést kér édesapja, Benedek Tivadar Sepsiszentgyörgy, Benedek Elek-utca 16 címre.

Domokos József bádósságédről, aki utóljára 1944. júniusban küldött levelet hozzátartozóinak Pestszentlőrincről, Unió-ut 247 alól. Ertesítést kérnek szülei, Domokos Ferenc Marosludas, Torda megye címre.

Ferenc Lászlóról, aki Eudán a helyreállító mérnökosztagnál szolgált. Utóljára tavaly augusztusban Odobestiben láták, állítólag orosz fogságban. Ertesítést kér Székely Aranka Kolozsvár, Villamosművek címre.

Vasárnap, február 17-én

délelőtt fél 10 óral kezdettel az Unitárius Kollégium dísztermében (Kossuth Lajos-utca 9) lesz a

cionista népgyűlés

A zsidóság aktuális problémáiról beszélni fognak: Av. Jean Cohen (Bukarest), Dr. Strul Áron (Kolozsvár), Dr. Fodor Sándor (Kolozsvár). Palesztinai beszámolót tart: J. G'deljahu.

„TRANSCOLECTIV”

szállítási vállalat

KOLOZSVÁR, Szabadság-tér 27 sz.

Vállal mindenemű szállítást autóval és vasúton. Képviseletek bel-és külföldön. Beraktározások. Kötőkódcsék.

Telefon 617

Autógumit

5 db 16x60-as vagy 16x650-es kilsöt-belső!

megvételre keresek.

Cim a kiadóban.